

Meksikoje isisiubuoja katalikų sąjūdis

KATALIKAI REIKALAUJA ATIDARYTI
BAŽNYČIAS, NEVARŽYTI
PAMALDŲRAUDONOJI VYRIAUSYBĖ BIJO
SALIES UŽSILIEPSNOJIMO

VERA CRUZ, Meksika, vasario 14. — Dešimtys tūkstančių katalikų vakar čia pakilo rengti milžiniškas demonstracijas už bažnyčių atidarymą.

Katalikai ėmė burtis į miestą centrą ir susirikiavus žyginoti katedros link, kad jėgomis ją atidarys.

Valstybės gubernatorius M. Aleman kreipėsi į katalikų vadus, kad jie sulaikytų demonstracijas. Aplink katedrą buvo sutrinkta daug policijos. Buvo ir kariuomenė. Buvo numatomas kruvinas susirėmimas. Gubernatorius pareiškė, kad demonstracijos bus nepakenčiamos, kad jis be triukšmo bandys katalikus patenkinti.

Katalikų vadai atsaukė rengiamas demonstracijas. Tuo būdu padarytos paliaubos. Milijoną katalikų reprezentuojanti delegacija atliko gubernatorių ir reikalavo, kad bažnyčios būtų atidarytos ir jose pamaldos nevaržomos.

Orizaba ir Cordoba miestuose susibūrę katalikai atidarė kai kurias bažnyčias. Cordoba mieste katalikai susikirto su policija. Vienas asmuo žuvo.

Gubernatorius Aleman pakvietė sau talkon valstybės prokurorą. Girdi, bažnyčių atidarymui reikia rasti teisėtą priemonę. Tas daugiausia priklauso nuo centro (federalinės) vyriausybės, nes jos žinyboje yra visos uždarytos bažnyčios.

Tai tik paprastas išsiskėrimas. Pamaldų varžymai ir bažnyčių uždarymas yra raudonosios centro vyriausybės ir atskirų valstybių bedievių gubernatorių padaras, kas priešinga šalies konstitucijai.

Žiniomis iš Meksikos sostinės, prezidentas L. Cardenas, matyt, bus priverstas išsikišti į bažnyčių atidarymo klausimą. Centro vyriausybė bijo, kad gyventojų sąjūdis už bažnyčių atidarymą iš Vera Cruz valstybės gali persimesiti į kitas valstybes.

Teismo diena artinasi Madrido
raudoniesiems

MADRIDAS, vas. 14. — Šio miesto radikalai vadai skelbia, kad radikalų pajėgos su kontratakais sekmingai gina Valencijos-Madrido vieškelį ir vieškelio judėjimas nenutrauktas.

Tuo tarpu teisybė yra ta, kad vieškelis jau kelinta diena kaip perkirstas ir radikalai naudoja pašalinį minkštųjų kelių, kurs netoli nuo Arganda miestelio išsisklaidę į šiaurės ir už kelio liko mylių susijungia su Madrido-Saragosa vieškeliu. Tai daugiau kaip dvigubas tolis.

Nacionalistai triuškina visas radikalų kontratakas. Vakar nacionalistai paėmė miestelį Arganda apie už 15 mylių nuo Madrido. Per Argandą eina Madrido Valencijos vieškelis. Prie to paties vieškelio Viciamadrid miestelis, už 10 mylių nuo Madrido, nacionalistų apsupamas.

Iš Arganda nacionalistų pajėgos veržiasi link to minkštojo kelio, kad jį perkirstų ir aklai uždarius Madrido radi-

kalams susisiekimą su Valencija.

Kad Madrido radikalams artinasi paskutinės dienos, liudija žinia iš Valencijos. Radikalų premjeras Caballero pasiskelbė visų karo pajėgų vyriausiojo vado. Šaukiami į privalomąjį kareivavimą visi 18 iki 45 m. amžiaus vyrai. Radikalai stato paskutines jėgas. Tuo tarpu Madridas vis smarkiau žnybiama.

ATMESTAS NACIONALIZAVIMO SUMANYMAS

LONDONAS, vas. 13. — Anglijos parlamentas balsų dauguma atmetė darbo partijos sumanymą nacionalizuoti anglių kasyklas.

SUOMIJOJ RENKAMAS
PREZIDENTAS

HELSINKIS, vas. 14. — Suomijos seimas rytoj popiet renka respublikos prezidentą. Yra keturi kandidatai: konservatorių, agrarų, liberalų ir darbininkų.

IR CHICAGO TURĖJO "SĖDĖJIMO" STREIKĄ

Ir Chicago ištiko "sėdėjimo" streikas. Sustreikavo Wahl Eversharp Pen kompanijos fabriko 700 darbininkų ir darbininkių. Tas įvykis dėl Gold Pen Makers unijos pripažinimo ir atlyginimo didinimo. Išstreikavus apie vieną parą, kompanija prapažino uniją. Darbininkai apleido fabriką ir streikas uždarytas. Šiandien prasideda darbininkų atlyginimo klausimu. Atvaizde matoma, kaip streikininkai susibūrę prie langų fabrike.

Acme

IŠALKUSIŲJŲ RIAUŠĖS
MASKVOJE

BERLYNAS, vas. 14. — Žiniomis iš Varšuvos, išalkusių darbininkų riaušės įvyko Maskvos priemiesčiose, sov. Rusijoje.

Lenkų katalikiškas laikraštis Maly Dziennik Varšuvoje praneša, kad vienam Maskvos priemiestyje riaušininkai pradėjo pulti maisto parduotuves šūkaudami: "Šalin Stalinai!", "Šalin komunizmas!"

Apie 50 riaušininkų vadų suimta. Jie yra jau dingę. Pranešta, kad suimtieji yra Trockio sekėjai.

Kitoje žinioje pažymima, kad užsienų reikalų komisaras Litvinovas padaręs pastabą Stalinui, kad komunistų vadų šaudymai skaudžiai atsiliepią užsienų komunistų organizacijose. Stalinas atsakė, kad Rusijos vidaus reikalai yra svarbesni už užsienius.

GIME BŪSIMAS SOSTO
IPEDINIS

ROMA, vas. 13. — Italijos sosto ipėdinio princas Umberto žmonai gimė berniukas, būsimas sosto ipėdinis.

Ties Roosevelt road ir Canal gat. du traukiniai susidūrė. Keliolika asmenų sužeista.

Apie 700 mandžiukų
žuvo teatre

Tokio, vas. 14. — Antunge, Mandžiuke, švenčiant naujų metų šventę kilus gaisrui teatre žuvo apie 700 mandžiukų (mandžiūrų).

658 lavonai jau ištraukti iš teatro griuvėsių ir nuodegu- lių.

ATSTOVAS NACIONALISTAMS — AMBASADORIUM

BERLYNAS, vas. 13. — Vokietijos vyriausybė savo atstovą Ispanijos nacionalistų vyriausybei paauskštino ambasadorium.

NACIONALISTAI BOMBARDAVO ALMERIJĄ

VALENCIJA, Ispanija, vas. 14. — Radikalai skelbia, kad nacionalistų lakūnai bombardavo Almeriją, kur link paspruko radikalai iš Malagos. Daug namų sugriauta, daug žmonių žuvo.

Radikalai sako, kad pabėgę iš Malagos milicininkai Almerijos apylinkėse tvarkosi, kad "pasipriešinti" žygiuojantiems pirmyn nacionalistams.

POPIEŽIUS LAIMINA
AMERIKOS KATALIKŲ
UNIVERSITETĄ

VATIKANAS, vas. 13. — Šventasis Tėvas Pijus XI suteikė audijenciją Amerikos Katalikų universiteto rektoriui mons. J. Corrigan. Jo šventenybė laimino įsteigtą šiame universitete socialės apdraudos studijų mokyklą.

Popiežius pareiškė nuoširdų dėkingumą 32 kardinolams, kurie vakar dalyvavo pamaldose Siksto koplyčioje ryšium su Popiežiaus vainikavimo 15 metų sukaktuvėmis.

Prieš tai Sv. Tėvas pripažino Italijos sovenerumą Etiopijoje ir suteikė apaštališką laiminimą Italijos karaliui ir Etiopijos imperatoriui Emanueliui.

Jo šventenybė gavo Hitlerio palankų pranešimą ir reikšią vilties, kad pagerės Vokietijos santykiai su šventuoju Sostu.

VOKIETIJA NENORI
KARO, NORI KOLONIJŲ

BERLYNAS, vas. 13. — Gausingam susirinkime propagandos ministeris J. Goebbels kalbėdamas pareiškė, kad Vokietija nesiveržia karan ir karo nepageidauja. Ji pageidauja tik visų kolonijų grąžinimo. Jei kas karo pageidauja, tai pirmiausia amunicijos gamintojai, Maskva ir žydai. Jie visi tikisi dang laimėti iš karo. Nors Vokietija nuo karo šalinas, bet niekas negali drasintis ją pulti.

Maskva, Anglija ir Prancūzija šaukia, kad štai, Vokietija ginkluojasi, kalbėjo Goebbels. Taip, ji ginkluojasi. Ne karui, tik savo šalies saugai.

Ministeris Goebbels ir Vatikanui padavė sugestiją, kad jis nutrauktų oficialius ryšius su Ispanijos radikalais ir formaliai pripažintų nacionalistų vyriausybę.

Vatikanas nereikalingas Vokietijos patarimų, jis žino, ką daro. Bet Goebbelso žodžiai aiškinami, kad jei Vatikanas nutrauks ryšius su Ispanijos radikalais, Vatikanas santykiai su Vokietija pagerės.

Min. Goebbels karčiansiais žodžiais puolė Maskvos ir Ispanijos bolševikus

ITALIJA DIDŽIUOJASI
SAVO KARIAIS

ROMA, vas. 13. — Laikraštis Regime Fascista pareiškia: Jei Ispanijos radikalai tvirtina, kad nacionalistai be italų pagalbos nebūtų paėmę Malagos, tai Italija turi didžiulius savo karių narvą.

POPIEŽIUS PRADEDA
VAIKŠČIOTI

VATIKANAS, vas. 14. — Vatikane sukeltas nepaprastasis įspūdis.

Neseniai čia reikšta nuomonė, kad du mėnesius sunaikiai sirgęs Šventasis Tėvas Pijus XI vargiai galės vaikščioti.

Šiandien Jo šventenybė su slaugų brolių pagalba apleido savo specialę kreslę ir nepa-

laikomas pats vienas nužengė keletą žingsnių. Sustojęs atsiliepė į dr. Amanti ir kitus ten esančius:

"Matote! Už tai Dievui garbė!"

O dr. Amanti patarė Popiežiui, kad jis nieku būdu neapleistų kreslės ir savo jėgomis nemėgintų stovėti.

Popiežius neklause.

Bažnyčiose skaitytas kardinolo laiškas
misijų reikale

Chicago arkivyskupijos bažnyčiose vakar skaitytas Jo Eminencijos kardinolo Mundeleino, Chicago arkivyskupo, laiškas tikintiesiems misijų reikale.

Ateinantį sekmadienį, vasario 21 d., bažnyčiose įvyks kolekto naminių ir užsienų misijų reikalams.

Jo Eminencija laiške pažiūri, kad Bažnyčios misionieravimas dvasia pasireiškė vienu žygiu su jos, Bažnyčios, giminu. Pirmųjų Sekminių dieną nespėjus saulei nusileisti, kaip pirmieji Bažnyčios misionieriai pasiskirstė pasaulį ir pasirengę apieisti Jeruzalę.

Po trumpo laiko Tomas misionieriaus Indijoje, Povilas Atenuose, Jokubas Ispanijoje, Morkus Egipte, kiti tolimesnės vietose. Jie skelbė Evangeliją tų kraštų gyventojams. Iki Kristui įžengiant į Danų, šie misionieriai buvo prasčiokai, bemoksliai žvėjai, gyvenę ant mažo ežero ir jo pakraščiuose Judejoje. Po Sekminių — Šventosios Dvasios

atsiuntimo gi, jie leidosi į įvairias pasaulio dalis. Jie ten kas sau vyko ne trokšdami šiaip sau keliauti, bet Kristaus įsakymą vykdyti. Jiems įteiktame Viešpaties mandate buvo pažymėta: "Mokinkite visas tautas, skelbkite Evangeliją kiekvienam sutvėrimui". Šis Bažnyčios misionieravimas vyksta ir šiandien ir vyks toliau.

Visose pasaulio dalyse šiandien galima rasti katalikų kunigus misionierius. Jiems reikalinga pagalba, kuri yra dvejopa. Pirmoji vietoje maldos, o paskui — medžiagiškas remimas.

Jo Eminencija ragina tikintuosius nuoširdžiai remti misijas ir misionierius, turtuolius, taip vargšas turi progą būti misionieravimo dalyviais remdami misijas. Kas turi daugian, taukuoja daugiau; kas mažiau, teduoda mažiau. Bet tegul visi teduoda šiam kilniam reikalui — tikėjimo platinimui.

DARBININKŲ RIAUŠĖS
ANDERSON, IND.

ANDERSON, Ind., vas. 14. — Vakar čia pasireiškė kruvinos riaušės tarp unistų ir neunistų darbininkų, dirbančių Guide Lamp Co. ir Deleo Remy Co., fabrikuose, General Motors korporacijos subsidijuojamuose.

Padarius paliaubas Detroito šie fabrikai atidaryti ir tuojau kilo nesutikimai tarp darbininkų.

Prisiusta kariuomenė nuvalkino riaušes. Visoj apskrity paskelbtas karas stovis. Policija ir kariuomenė sustabdė iš kitur darbininkų antplūdį. Norėta gelbėti vienai ir kitai kovojančių darbininkų pusei.

ST. PAUL, Minn., vas. 14. — Visi keliai sniego užpusyti vakarinėj Minnesotoj ir rytinėj Dakotoj.

KATALIKŲ UNIJOS SUVAŽIAVIMAS

Illinois Katalikų Unijos metinis suvažiavimas šimt įvyks Carlyle, Ill., gegužės mėn. 9, 10 ir 11 dd.

PLIENO PRAMONĖS
DARBININKAI BUS
ORGANIZUOJAMI

DETROIT, Mich., vas. 14. — Paskirų pramoninių darbininkų organizavimo vadas J. L. Lewis pareiškia, kad, apsidirbus su automobilių pramone, dabar bus stengiamasi suorganizuoti ir patvarkyti plieno pramonės darbininkus.

Plieno pramonės darbininkai seniai reikalingi galingos unijos.

ORAS
CHICAGO SRITIS. — Šiandien debesuota ir kiek šilčiau.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
 SUBSCRIPTIONS: One Year — \$10.00; Six Months — \$6.00; Three Months — \$3.00; One Month — \$1.00.
 Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
 Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago
 Skelbimų kainos pristatomos pareikšėjui.
 "DRAUGAS"

Redakcija: 2334 S. Oakley Ave., Chicago
 Redaktorius: J. J. Matulevičius
 Redaktorius: J. J. Matulevičius
 Redaktorius: J. J. Matulevičius

PRENUMERATORIAI: J. J. Matulevičius
 Metams — \$10.00; Pusei metų — \$6.00; Trims mėnesiams — \$3.00; Vienam mėnesiui — \$1.00.
 Kiosko valdybos paskaitos: Metams — \$1.00; Pusei metų — \$0.50.

DIENOS KLAUSIMAI

DAR APIE ARKIVYSKUPĄ
MATULEVIČIŲ

Lietuvos spauda plačiai minėjo Arkivyskupą Jurgio Matulevičiaus, Marijonų Kongregacijos atgaivintojo, 10 metų mirties sukaktį. "Šaltinis" net specialų numerį išleido. Minėjo Arkivyskupo mirties sukaktį ir tautininkų organas dienraštis "Liet. Aidas". Katalikų dienraštis "XX Amžius" įdėjo prof. M. Biržiškos straipsnį, kuriame tarp ko kito rašoma:

"Kai dabartinis popiežius Pijus XI buvo Sv. Sosto atstovu Lenkijoje, vieną kartą jis atvyko į Vilnių ir žadėjo aplankyti kai kurias įstaigas. Vysk. J. Matulevičius ir man, kaip lietuvių gimnazijos direktoriui, pranešė, kad lauktume aukšto svečio. Atėjus arkivyskupui Achilles Ratti, aš lietuviškai jį pasveikinau, o mokiniai padainavo kelias lietuviškas liaudies dainėles. Tokiu priėmimu Nunejus buvo labai patenkintas. Tada aš pastebėjau, kad vysk. J. Matulevičius tarsi su juo labai gerus ir artinus santykius.

"Paskutinį kartą aš mačiau su arkiv. J. Matulevičium 1926 m. gruodžio mėn. Nors jis žinojo, kad aš esu nutolęs nuo religijos ir katalikybės, bet religiniai klausimai mes visada nekaltai bėgome ir nediskutavome. Arkivyskupas J. Matulevičius vien savo sielos taurumu ir humaniškuoju mane tiek yra paveikęs, jog aš dabar, daugiausia jo dėka, vėl tapau oficialiu Katalikų Bažnyčios nariu."

TEISINGUMAS BE MEILĖS — ŠALTA
JEGA

Po Katalikų Veikimo Centro Lietuvoje konferencijos, kurioje dr. Maceina skaitė referatą apie socialinį teisingumą ir tuo referatu sukėlė savotišką sensaciją visame krašte, Lietuvoje prasidėjo savotiškas sąjudis. Spauda plačiai ėmė gvildinti aktualius socialinius ir ekonominius klausimus, ir katalikos atsiliepė ir "P. G." bendradarbis J. Gs., kuris tarp kitko sako:

Socialinis klausimas istorijoje yra permainomas, quasi amžinas. V. J. Kristus yra pasakęs: "Vargšų savo tarpe visada turesite". Tuo mūsų išganytojas priminė, kad jo sekėjai visada turės socialinio problemų ir karitatyvinių rūpesčių bei pareigų ir kad krikščioniškoji artimo meilė niekuomet (kol istorija pėris į metaistoriją) nebus savo aktualumo. Taigi aišku, — kas nereaguoja į aktualiąsias neteisybes, tas vertas bauginės kairių su tos neteisybės darytojais.

Istorikų Ed. Meyerio ir Th. Mommseno teigimu, socialinių klasių kovų ir revoliucinių klasių kovų ir revoliucinių sąjūdžių būta atikinėję Graikijoje ir Romoje. Iš L. Karsavino "Europos kultūros istorijos" matyti, kad revoliucinių sąjūdžių apėvali būta ir viduramžiais. Taigi klasinės kovos dėl socialinės teisybės nėra naujųjų laikų socialistų ar marksistų išradimas. Kol bus socialinio neteisingumo, tol bus ir socialinio revoliucionizmo.

Be krikščioniškos artimo meilės negaliama įgyvendinti socialinio teisingumo. Teisingumas be meilės yra šalta jėga, o socializmas gyvenimui reikia ne tik teisybės, bet ir meilės žilamos. Artimo meilės atžvilgiu toli gražu ne visi katalikai ir ne visada yra idealinę aukštumą, bet su ateistisku komunistiniu ir fašizmu dar blogiau: ten artimo meilė ne tik nesudaro principo, bet dar į jos vietą išstatoma klasinė ir nacionalinė neapykanta, o neapykanta jokių atžvilgiu nėra ir negali būti socialinio gyvenimo šaltuolyja, o tuo tarpu gyvas žmogus privalo gyvo žmogaus meilės ir užuojautos, o šitų

gyvenimo jėgų šaltinis yra tik krikščionybėje.

DEL BRUŽDĖJIMO SOVIETŲ RUSIJOS

Londono laikraščiai praneša, kad Rusijoje eina stiprus nepasitenkinimo bruždėjimas prieš esamą sovietų vyriausybę. Būta studentų būrys padaręs Maskvoje demonstraciją, kurioje pasigirdo šauksmai: "Šalin Staliną!" Policija mėgino demonstrantus areštuoti, bet tie nepasidavė. Kilo susirėmimas, kuriame žuvę 15 studentų. Taip pat eina paskalas, kad Stalinas jau nebepasitiki civiliniais komisaris, kuriuos, kaip faktai parodo, urmu likviduoja. Jis dabar apsiėmęs raudonosios armijos vadais ir savo valdžiai palaikyti remiasi vien ant militarizmo. Dešinioji Stalino ranka yra vyriausias karinomenės vadas generolas Vorosilovas. Tai gabus militaristas ir geras organizatorius. Stalinas labai su Vorosilovu skaitosi, gal daugiau negu Vorosilovas su juo. Pastaruoju metu, kada ryšiumi su "sąmokslininkų" byla buvo suareštuota 10 kariškių, Vorosilovas smarkiai susikirto su Stalinu, ir kariškiai dėl to nebuvo likviduoti. Neseniai Maskvoje įvykęs kariškas paradas. Raudonarmiečiai demonstratyviai sveikinę Vorosilovą, gi į Staliną nė dėmesio nekreipė. Tuos visus gandus sovietų vyriausybė griežtai užginciojo.

Šias žinias atpasakojęs "Darbininkas" daro tokią pastabą:

"Taip jau priimta, kad valstybės užtyli ar užgincioja nemalonus įvykius savo viduje. Ypačiai sovietai yra įgudę užgincyti, nes jiems labai dažnai prisieina tai daryti. Taigi užgincijimas dar nereikšcia, kad tokių faktų nėra buvę. Gal jie netaip atpasakoti ar smulkmenose nepilnai atitinka tikrovę, bet kad kas panašaus galėjo atsitikti, tai pati gyvenimo logika mudo. Nagalinti dvejas atvejais po kelioliką komunistų vadų, tai negali praėti be skaudaus įspūžio ir komunistų visuomenę. Rusijos piliečiai, tiesa, yra nežmoniška ašmeni ir apsiėmę su visokiomis baisenybėmis, bet yra sukrečiami, kurie su nieku nesiskaito. Rusai klasinis ir nepaslinkęs, bet syki, išjudinti, jie moka gaivalingai sukilti".

Žodžiu skant, ne viskas ramu bolševikijos fronte.

VIS TIE KUNIGAI

Socialistai, savo laiku atvirai pasisakę prieš nepriklausomos Lietuvos idėją, agitavę ne cento Lietuvai neduoti, dabar ieško medžiagos, kad galėtų įrodyti, jog tais Lietuvos nepriklausomybės priešinkais buvę kunigai. Bet tos medžiagos jiems trūksta, dėl to nuolat kartoją nudėvėtą pasaką apie kažkokį "Tėvynės Sargą" 1900 metais tilpusį kunigų pareiškimą.

Socialistai, žinoma, norėtų išbraukti iš Lietuvos istorijos dvasininkų ir bendrai katalikų nuopelnus Lietuvai. Jų fanatiškomis akimis žiūrint, ne tik visa eilė kunigų knygnešių, rašytojų, poetų ir kitokių tautos darbininkų, bet vyskupas Valančius ir kiti tokie didelio masto tautos veikėjai Lietuvai nieko gero nėra padarę. Tačiau faktas pataliekia faktui, kad vieno vyskupo Valančiaus nuopelnai Lietuvai yra keleriopai didesni, negu visų socialistų ir šiaip laisvamanių krūvon sudėjus. Tenka dar daugiau pasakyti, kad jokie socialistų darbai nevedė mūsų tautos į nepriklausomybę. Jie tik trūkdė.

SLA aukodamas 400 dolerių Šliupo Etninės Kultūros Draugijai ir Sus-mo organo "Tėvynės" gynimas Šliupo darbų aiškiai parodo, kad laisvamaniai ir socialistai, užėmę tos organizacijos vadovybę, ją išnaudoja bedievybės platinimui lietuvių tautoje. Katalikai, kurių toji organizacija yra gana daug, turėtų prieš tai užprotestuoti. Jei į SLA priimami ir katalikai, tai neturėtų būti užgauliojami jų įsitikinimai ir jausmai ir taip pat neturi būti jo pinigais remiama bedievybė.

Šionis dienomis Rusijoje tolimojoje Ufoje mirė prof. Liubavskis, kuris visą savo gyvenimą paaukojo Lietuvos praeities tyrinėjimui. Jis yra parašęs keletą mokslinių bei istorinių knygų apie Lietuvą. Iš jo knygų matyti, kad Lietuvos praeiti jis yra išstudijavęs nuodugniai ir ją gerai pažįsta. Vėlonis, kaip "senojo režimo istorikas" iš Maskvos universiteto buvo pašalintas ir paskutiniausias savo dienas baigė atskirtas nuo mokslo židinio tolimojoje Ufoje.

Daktaras Jonas Basanavičius

Jo mirties 10 metų sukaktuvėms

Vasario mėn. 16 d. visa Lietuva ir viso pasaulio lietuviai iškilmingai mini lietuvių tautos atgijimo patriarcho daktaro Jono Basanavičiaus mirties 10 metų sukaktuvę. Tą reikšmingą progą, reikalingą plačiau pažvelgti į daktaro Jono Basanavičiaus gyvenimą ir jo didelius darbus, kurie visi buvo skirti Lietuvos nepriklausomybei iškovoti ir lietuvių tautai išvesti į laisvą ir laimingą gyvenimą. Tai buvo, galima sakyti, vienintelis tautos patriarcho gyvenimo tikslas, kurio jis visą laiką atkakliai siekė ir kurį jam pavyko įgyvendinti bei susilaukti nors dalinių savo darbų vaisių.

Basanavičiaus gimtinė

Jonas Basanavičius gimė 1851 m. lapkričio mėn. 23 d. Vilkaviškio apskr. Bartininkų valsč., Ožkabalių kaime. Graži ir poetiška Ožkabalių apylinkė, išmarginta pilikalniais, gausi senųjų žmonių padavimais, darė didelę įtaką būsimajam lietuvių tautos atgijimo tėvui. Jis pats apie tai sako: "Tokiame dailiame, kalnuotame krašte, su daugybe dar "kryžiokiškų" tradicijų, aš esmi gimęs ir užaugęs, ir ši aplinkybė, be abejo, nemenką į mano dvasią įtakę turėjo". Pirmuosius mokslus Jonas Basanavičius išėjo pas kaimo "daktorius", kurie anais laikais buvo madoje visoje Lietuvoje. Tačiau "daktoriai" — mažai ką teismokė jaunąjį Jonelį. Tėvai, jį norėdami matyti kunigu, leido į aukštesnius mokslus. Pirmiausia jis įstojo į Lukšių pradedamąją mokyklą, o ją baigęs ir turėdamas jau 15 metų amžiaus įstojo į Marijampolės gimnaziją. Tais laikais aukštesnės mokyklose viešpatavo lenkiška dvasia bei įtaka. Mokiniai buvo stengiamasi suponuoti, kad jie skirti si nno savo kaimiečių tėvų ir brolių, pamazų nuo jų nutoltų ir išėję mokslus gimtajam kraštui jokios naudos negalėtų duoti. Drange į mokyklas skverbėsi jau stipri rusinimo srovė, kuri taip pat norėjo patraukti lietuvių mokinius ir ilgainiui juos surusinti. Šios abi įtakos, be abejo, buvo labai pavojingos ir slidžios visiems lietuviams mokiniams. Jiems reikėjo įgimto lietuviško jausmo, kad galėtų visiems gundimams atsispirti. Bet Jonas Basanavičius visas svetimias įtakas pajėgė atstumti ir jau gimnazijos būdamas pasireiškė susipratusių lietuvių, gyvai besidominčių lietuvių kalba ir lietuviškąja literatūra. Tai rodo, kad ir toks pavyzdys: Jonui Basanavičiui esant šeštoje klasėje, paleidus Velykų atostogoms, iš vienos apylinkės susirinkusių gimnazistų būrelis pasamdė ratus ir per Vilkaviškį išvažiavo į Bartininkus. Pakelyje Jonas Basanavičius pasiūlė draugams padainuoti ir nieko nolaikdamas ėmė traukti: "Augin tėvas du sūnelin, du sūnelin; augindamas labai džiaugės, labai džiaugės". Nelauktu lietu-

vėku dainavimu labai pasipiktino drauge važiuoję II klasės mokinys Vincas Kadirka, kuris, jau persisunkęs lenkiška dvasia, Joną Basanavičių išvadino muziku. Bet vėliau Vincas Kadirka visados sakydavo, kad šis įvykis buvo pirmasis akstinas, kuris jį paskatino daugiau galvoti apie lietuvių, stengtįs suprasti jų siekimus, pažinti ir pamilti gimtąjį kraštą. Jonui Basanavičiui nemažas įtakos turėjo ir jo lietuviškąjį susipratimą dar labiau stiprinę įvairūs istoriniai raštai, kuriuose buvo iškelta ir išaukštinta didingoji senosios Lietuvos praeitis. Baigdamas gimnaziją, Jonas Basanavičius jau buvo tvirtas, sąmoningas ir susipratęs lietuvis patriotas ir tokiu dideliu patriotu jis pasiliko visą gyvenimą.

Basanavičius Maskvoj

1873 m. rudenį Jonas Basanavičius pradėjo studijuoti Maskvos universitete. Iš pradžių jis studijavo istorijos ir filologijos mokslus, bet vėliau pakeičė mediciną, ją baigė ir daugelį metų vertėsi gydytojo praktika. Tais laikais Maskvos universitete lietuvių studentų buvo labai mažai, tačiau ir tie buvo lenkų įtakoje. Jonas Basanavičius lietuvių studentus pradėjo jungti į vieną būrelį bet jokios lietuviškos draugijos negalėjo įsteigti. Mokydamasis universitete, Jonas Basanavičius pasireiškė ir spaudoje, rimtai nagrinėdamas Lietuvos praeitį ir lietuvių tautosaką. Tai, žinoma, jį iškėlė Maskvos studentų viršūnės, o jis pats į save atkreipė rimtų mokslininkų dėmesį. Kartu jis sekė kiekvieną lietuvių gyvenimo reiškinį, pats džiaugdamasis bet kuriuo, nors ir visai mažu, lietuvių laimėjimu. 1879 m.

Jonas Basanavičius baigė Maskvos universitetą ir tapęs gydytoju apsigyveno Bulgarijoje. Toje svetingoje šalyje jis išgyveno 25 metus. Čia įsiai parašė eilę mokslo veikalų iš medicinos srities, čia jis pradėjo rūpintis ir Lietuvos bei lietuvių tautos likimu. Pirmiausia jis pasidarė nuolatiniu ir artimu Prūsų lietuvininkų laikraščio "Naujojo Keleivio" ir Lietuviškos Želtungos" bendradarbiu. Bet šitie laikraščiai buvo daugiausia religinio turinio ir į tautinius lietuvių klausimus mažai tesigilino. Dr. J. Basanavičius Bulgarijoje išgyveno ligi 1882 metų. Tais metais jis persikėlė į Čekoslovakijos sostinę Pragę, kuri yra tampriai susijusi su pirmojo lietuvių tautinio laikraščio "Aušros" pasirodymu.

Mintis "Aušrą" steigti

Laikraščio "Aušros" steigimo mintis dr. J. Basanavičiui buvo kilusi dar 1881 metais. Jis tada pradėjo susirašinėti su A. Višteliausku ir J. Mikšiu. Tačiau dėl daugybės kliūčių šis klausimas negalėjo būti greitai išspręstas. Pagaliau, 1882 m. pabaigoje, jau gyvenamas Prahoje, dr. J. Basanavičius galutinai nusprendė leisti "Aušrą". Apie tai jis tuo

Rytoj minėsime dr. Jono Basanavičiaus, mūsų tautos patriarcho, mirties 10 metų sukaktį.

RINKTINĖS
MINTYS KIEKVIENAI
DIENAI

Vertė

Kun. Ant. M. Karužiškis

Vasario Penkiolika Diena

"Nes Kristus yra man gyvenimas, ir mirtis yra man pelnas". — Pilyp. I, 21.

Gyvenimas dėl Jėzaus

Ateityje visą mano širdies dievotumą, brangusis Išganytoja, aukoju Tau; meilė, kaip tekant berybių jūrų, kyla mano širdyje, pertekanti ir liūsa; gėlmė į gėlmę mano dvasioje šaukia, giesmę po giesmės aš džiaugsmingai giedu, Tasai kurs atpirko mane nuo žemiškos vergystės — Tasai yra mano Išganytojas, mano Mokytojas, mano Karalius.

Sustiprink mane, Tėve! O, padaryk mano širdį jautria, pagelbėk man surinkti pra-puolusius, kurie klaidžioja, pagelbėk man parodyti jų Vadą ir Gynėją, Jėzų, jų Išganytoją, kurs liepia jiems pareiti namon; pagelbėk man surinkti nuliudusius ir apleistus, mokinant jų balsus nau-tungos" bendradarbiu. Bet šitie laikraščiai buvo daugiausia religinio turinio ir į tautinius lietuvių klausimus mažai tesigilino. Dr. J. Basanavičius Bulgarijoje išgyveno ligi 1882 metų. Tais metais jis persikėlė į Čekoslovakijos sostinę Pragę, kuri yra tampriai susijusi su pirmojo lietuvių tautinio laikraščio "Aušros" pasirodymu.

Mokink mane maldauti klaidūnų, kurie klaidžioja, pagelbėk man išvesti juos iš

jan pranešė A. Višteliausku ir J. Mikšiu. Šie abu veikėjai jo nusistatymui karštai pritarė. Pirmasis laikraščio klausimo punktą buvo medžiaga. Dr. J. Basanavičius jau turėjo šiek tiek prozos ir poezijos. Vieną kitą dalykėlį naujam laikraščiui buvo parašęs ir Višteliauskas bei kun. Narkevičius. Be to, dar buvo pasižadėję bendradarbiauti ir kiti susipratę lietuviai: dr. J. Šliupas, dr. V. Pietaris, V. Dagilis ir kiti. Žodžiu, laikraščio

(Nukelta ant 5 pusl.)

nelaimės painių, teikiant nusibodusiems kokių meilų žodį apsvaistyti, linksminant kokią sielą jos keliu čia žemiau; Išganytoja, sustiprink mano tikėjimą ir mano tikslus, leisk man atnešti skritinius ir sielų pjūtį, ir amžinybės besitęsiant vis leisk man liudyti už Jėzų, mano Karalių. — Morta Capps Oliver.

"Tavo žodis žiburys mano kojomis ir šviesa mano takuose". — Psalm. CXVIII, 105.

"Vaikščiokite, kol turite šviesos". — Jono XII, 35.

Aš norėjau matyti angliakasių einančius namon su jų lempomis ant jų kepurėlių. Mačiau juos ir parsinešiau namo su savimi lempą kaip atmintį. Aš manau būtų išnirtinga, jei mes pasirinktume tiesą ir nešiotumės ją visad su savimi, kaip angliakasiai savo lempas. Kaip patiktų šeimynai "Mylėkimės vieni kitus!" (1 Jono IV, 7). Kaip išeitų mūsų gyvenimo darbe "Daryk kitiems, kaip tu norėtumei kad tau darytų?"

A, šviesa apreiškia! Angliakasiai reikalingos jų lempos žemai kasyklų tamsoje, o mes esame tamos pašaukyje, ir mums reikalingos lempos. Yra labai žymus posakis Psalmėse, kurs sako: "Tavo žodis žiburys mano kojomis ir šviesa mano takuose". Džiaugiuos, kad jis saiko kojomis; tas išrodo, kaip šviesa pareigai, ne smalsumui. "Nes širdimi tikima dėl nuteisinimo". (Rom. X, 10). Yra visad gana šviesos parodyti mums ką daryti, o tai širdies reikalas daryti. Visad yra šviesos teisingoms siroms. — Margarieta Bottome.

Šiaip išalk šias pamokas ant savo sielos — Vilties, Tikėjimo ir Meilės — o rasi stiprumo, kuomet gyvenimo bangos žiauriausiai ritasi, šviesos, kuomet kitaip būtumei akilas. — Iš volkisko iš Schillerio.

Mažųjų Skaitytojų Skyrius

Antanas Smetona

Antanas Smetona gimė Užnigry 1874 m. rugpjūčio 10 d. Tai toks Lėno ežero kraštas už girių Ukmėgės apskrityje. Jo tėveliai ten Užulėnio kaimą teturėjo žemės ketvirtį valako, kai visi broliai pasidavė. Vadinas, turėjo labai mažą žemę, o vaikų daug, tai iš ko čia išleisi juos mokslą? Vienas jų vaikas, Antanas, betgi išmūšė ir galvėlę šventojo Rašto žodžius: "Pragykite ir bus jums duota, ieškote ir rasite." Giliai tikėdamas, kad Dievulis teisingas, ką pažada, tai ir padaro, Antanukas karštai melsdavosi, kad tasai Dievulis, davęs jam geros sveikatės, dar pridėtų didelio didelio mokslo. Ir ėmė mokyti. Ilgai ilgai ruošė čia savo Taujėnų valsčiaus pradžios mokyklą, čia Ukmėgės, čia Liepojos, čia Palangos miesteliuose, kol pateko į Mintaujos gimnaziją.

Mokyti Antanukui bent kiek padėjo jo klebonas Jonas Balvočiūš rašytojas, Geručiu prasimins. Padėjo ir broliai, bet ir patys jie buvo beturčiai. Tai daugiausia teko pačiam užsidirbti mokslui, ir Antanas jau nuo trečios klasės vargsta, padeda kitiems mokyti ir pats moka.

Sunku be skatiko sveturi gyventi. Kad bent iš šalies niekas nekludytų! A. Smetona mokėsi tais laikais, kada rusai laikė lietuvius praryti — priversti, kad visi lietuviai rusiškai kalbėtų ir melstųsi. Kai to pareikalavo iš Mintaujos moksleivių, jie susitarė nepasiduoti. Vyresnieji tvarkė jaunesnius. A. Smetona tada buvo jau aštuntoje klasėje. Tai buvo lyg vadas mažiesiems: telkė vienybės, pakui dykai juos mokė, kad pavaryti neatsilikėtų ir nesugaištų metų, rašė prašymus vyriausybei. Na, dirbo, ir už tai pavarė prieš pat baigiatį gimnaziją. Gimnazijos baigti gavo nuvažiuoti į Petrapilį. (Tai toks miestas (buvusi Rusų sostinė.)

Čia pat įstojo į aukštąją mokyklą, į universitetą, mokyti advokatauti. Vėl dirbti duonai, kad galėtų mokyti! Vėl tau pilna visokių kliūnių! Ruskių valdžia labai nemėgo, kai žmonės imdavo būriuotis: vis manydavo, kur du trys snibždasi, ten prieš valdžią tariasi. Nemėgo ir kai studentai būriuojas, tai ėmė ir uždraudė jiems, taip daryti. Studentai pasipriešino. Antanas Smetona taip pat ir vėl buvo pavarytas iš mokslo, pasodintas į kalėjimą ir ištrenktas iš Petrapilio į Vilnių...

Po kiek laiko sugrįžo į universitetą. Jau baigia. Štai vėl nelaimė. Ruskiai pasiryžo išgauti visus lietuvius viešuosius, kad jie neberašytų, nebespausdintų draudžiamomis savo raidėmis. Prikišo ir prie A. Smetonos dėl menk-

nių, dėl knygelių, vėl pasodino į kalėjimą. Atsėdėjęs baigė mokslus ir dirbtų su už girių Ukmėgės apskrityje. Gyvai dirbo Mintaujoje moksleivių lietuvių "Kūdikio" draugijelėje, dar gyvian Petrapily studentų lietuvių draugijoje. O Vilnių ir visai pasinėrė į draugijų darbą. Čia jų dygo kas metai. Čia lietuviai šviesoliai spietės, čia sau laikraščius leido, knygas rašė, čia meno parodas darė. O darbščiausias visur buvo A. Smetona.

Teko gintis nuo ruskių, nuo lenkų, net nuo saviškių, kuriems Lietuvių Tautos dalykai nerūpėjo. Gynėsi drąsiai ir sumaningsi. O savišiams ruošė mokslo vadovėlius. Aplink jo šeimynėlę spietės didumas Vilniaus lietuvių galvotojų ir tarė, ką čia vis nauja, vis naudinga prasimanius. Antaną Smetoną tada girdėjo visa Lietuva, ir kai užėjo sunkieji karo metai, jam teko ir bėgančiais nuo vokiečių rūpintis ir Lietuva nuo jų pat vokiečių ginti. Paskui ji gi padarė pirmosios Lietuvių Valdžios (Valstybės Tarybos). Galva. Valstybės Taryba paskelbė Lietuvą nepriklausančią nuo Rusų ir nepriklausančią nė nuo ko (1918 m. vasario mėn. 16 d.). O kitais metais (1919 m. balandžio mėn. 4 d.) išrinko Antaną Smetoną pirmuoju Lietuvos Respublikos Prezidentu. Po šešerių metų pertraukos Antanas Smetona ir vėl, štai, mums viršininkauja, Tėvynės gerove rūpinasi.

Vaižgantas — J. Tumas.

Koks Darbas, Toks ir Pelnas

Tadas ir Ignas — sodininko sūnūs. Malonų gegužės rytą tėvelis abiem po vienodą obelaitę tardamas:

— Globokite, darbuokitės. Nuo jūdvių pareina kiek katras vaisių sulauksite.

Ignukas stropiai darbavosi: kasinėjo aplink medelio žemę, laistė ir kirminus nurinkdavo. Jis buvo tikras medelio globėjas.

Tadukas savo medžiui visai nesirūpino.

— O kai augs, — sakydavo, — be mano darbo užaugs.

Tik rudenį, atsiminęs savo medį, tačiau nerado nėvienio obuolėlio. Nusiminęs eina žūrėti Ignuko obelaitės; ką gi mato? Medelis pilnas gražių, raudonų obuolių. Eina pas tėvą ir skundžiasi:

— Man, tėveli, davei netikusį medį, o Ignukui tokį gražų. Tėvelis atsakė:

— Jūdu gavote vienokius medelius. Ignukas padėjo medeliui augti, o tu nežinėjai, tinginiadamas savo medelį sunaikinai.

Koks darbas, toks ir pelnas.

Br. R.

Šventoji Šeimynėlė

(Sausio mėn. 11 d.)

— Pranak, ką tu ten vartai? — paklausė viena iš būrio žaidžiančių vaikų prie stalo sėdinti su knyga gimnazistė. — Naujajį 1931 m. kalendorių.

— Kokia rytoj diena? — teiravosi tas patis Jonukas.

— Argi nežinai, kad sekmadienis.

— Sekmadienis, tai sekmadienis, bet kokio šventojo diena? — nerimo Jonuks.

— Palauk, tuoj pažiūrėsiu. Rytoj... sausio m. 11 d. — bus šventosios Šeimynėlės diena.

— Rytoj šventosios Šeimynėlės šventė? Pernai tą dieną kunigėlis Angelo Sargo vaikuiams pasakojo labai daug ir gražiai apie tą šeimynėlę, — įsikūso Marytė.

— Aš dar nežinau, ką jūs vadinate šv. Šeimynėle! — ne drąsiai išsitarė mažiausioji mergaitė Onytė.

Šv. Šeimynėlę sudaro Jėzus, Marija ir Juozapas, — paaiškino Marytė.

— Pernai kunigėlis sakė, kad Jėzulis ir Marijos globėjas Juozapas buvęs dailidė. Jis labai sunkiai dirbdavęs, kad net rankos pūslėtos būvosios ir per kaktą bėgdavęs stambiais lašais prakaitas. Marija atlikdavusi visus namų ruošos darbus...

Nebaigus Marytei pasakoti apie Mariją, susijdomavusi Onytė paklausė:

— O ką veikė Jėzulis, kai buvo dar mažutis?

— Mažutis Jėzus atbėgdavo prie Juozapo, pažarstydavo skiedreles, imdavo į rankas piuklą ir norėdavo pauti. Bet šv. Juozapas neleisdavo: "Mielas Jėzuli, dar esi per mažas, kai paaugsi, tada galėsi man padėti. Geriau padėk motinėlei. Ji turi daug darbo — vienai reikia viskas apžiūrėti". Bėga Jėzulis pas Mariją. Ima šlaptę ir šluoja aslą; tai nubėgęs į tvartelį pašeria asilėli, tai pūkščius lesina...

— Tokius menkniekius tai ir jūs atsimenate, bet ir žinote, kas buvo su Jėzumi atsitikę, kai jis turėjo 12 metų? — paklausė vaikus gimnazistas, didžiudamasis savo mokytumu.

— Kodėl mes nežinosime, žinome! — atkirto Jonukas. — Ir apie tai pernai mums kunigėlis pasakojo. Kiekvie-

nais metais Jėzus tėvai eidavo į Jeruzalę švęsti Velykų švenčių. Ir Jėzus turėdamas 12 metų išėjo kartu su tėvais. Pilnas miestas žmonių — didelė kamšatis, kad atsiskyrus nuo savųjų, sunku vėl susirasti. Šventės jau baigėsi ir vėl keliai buvo pripildyti grįžtančių namo žmonių. Išėjus už miesto, Marija pastebėjo, kad su jais nebėra sūnaus. Visą dieną ieškojo tarp pažįstamų, bet niekur nerado. Marija su Juozapu sugrįžo į Jeruzalę. Išvaikščiojo visas gatves, ieškojo visus kampus, bet veltui. Įpusėjus trečiaj dienai, užsuko į bažnyčią. Viename prieangyje besikalbančių, prišartino arčiau ir pažino, kad tai kunigų esama. Nedrįso jų nė užkalbinti, vis tiek jie nepadės surasti dingusio. Tik štai ūmai būrelis viduryje išvydo garbinuotus plaukus ir žvilgančias Jėzaus akis. Kunigai kalbėjosi su Marijos sūnumi apie šv. Raštą. Klausinėjo Jį ir jis taip išmintingai atsakinėjo ir tokius sumanius duodavo kunigams klausimus, kad net tie stebėjosi. Marija pašaukė Jėzų vardu. "Sūnau, kam mums taip padarei? Štai tavo tėvas ir aš su skausmu ieškome tavęs", tarė Marija. "Kam manęs ieškojote? Argi nežinojote, kad turiu rūpintis mano tėvo reikalais!"

— Aš žinau dar daugiau, bet jums dabar nesakysiu, nes jūs vis tiek gimnazistas, kad pasirodytų daug žinančių, nors tą istoriją kažin ar žinote tiksliai.

Ld. Py.

Našlaitė

Jau gėsta saulė vakarus, — šešėliai tiesiasi laukuos, It tylūs, slaptūs miškiniai. O ten kalnely, ant kapų, Kur baltas kryžius tarp beržų Mergaitė meldžiasi karštai.

Ten ūsis tėtis ir mama, O ji našlaitė čia viena I dangų šaukiasi maldoj. Jos maldą priima dangus, Ramina širdį ir jausmus; Mergaitė šypsos vienamoj.

Jai tėtis — Jėzus, o mama — Dangaus Marija nekaltą; Mergaitė mato, jaučia juos... Ir ji laiminga pamilta, Ir nors pasaulį pamiršta, — Globėjus turi ten... Dangus...

Vladas Kupris, Gelvonai.

NE PUŠYS VAITOJA

(Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo proga)

Ne pušys vaitoja ten andrai pabudus, Ne vilnys čiurolena upelio gilaus... Ten graudžiai tik verkia motutė nuliūdus Ant aukšto kapelio, sūnelio meilauš...

Jansiansias jis buvo motutės senosios. I karą išleidus vis meldė už jį... Bet žuvo sūnelis prie upės šventosios, Tėvynę begindams žiauriame mūšy...

Ir kur ašarėlė nubyra senosios, Gėlėlė išdygsta tyra ir daili... Jos verksmas, it balsas gegutės raibosios. It mažo paukštelio dainelė gaili...

— Vai, kelkis gi, kelkis, sūneli tu mano... Ilgai pamigai tu kapelyj ankštam. Jau gėlės sužydę, upeliai čiurolena... Prabliavo beribė danguj jau aukštam...

— Pagriuvęs ant žono arklūžis tavasis, Nuliūdęs artojaus vis laukia įsiai... Ir žvengia liūdai vis žirgelis bėrasis... Jau skamba linksmųjų paukštelių balsai...

Ramina motutė čia jaunas berželis, Kur auga prie kapo bernelio artli. Kukuoja gegutė. Nesikels bernelis, Ir krint ašarėlė ant kapo karti.

TAIP MAN TEKO MOKYTIS

Seniau, dar prieš Didįjį Karą rusai visose mokyklose Lietuvoje mokė vien tik rusiškai.

Norėjo mus lietuvius surusinti. Ir net daugiau — kad mes priimtume stačiatikių tikėjimą. Šitos jų norus lietuviai suprato. Todėl tėvai į mokyklas savo vaikučių neleidė. Mokė namie slapta mamos arba mokytojai, vadinami daraktoriais.

Kartą kaimyno Jonas atbėgęs pranešė, kad rusų žandaras atjoja. Mūsų mokytojas suprato, ko jis čia atjoja. Tuoju mums liepė bėgti į tvartą ir pasislėpti. Į tvartą, o ne namo liepė bėgti todėl, kad einančių nepamatytų. Mokytojas su šeiminku užnešė

ant pirkios stalus. Mat, tuomet suolų dar nebuvo. Mes sėdėdavom už stalų.

Žandaras nieko nerado: nei mokinių, nei mokytojo. Mokytojas sumetęs stalus ant viršaus, apsilviko sėrmėga ir išėjo į skiedryną malkų kapoti. Žandaras perėjęs visą kaimą ir neradęs niekur lietuviškos mokyklos, pasakė: "Niekas ir nemokykite namuose vaikų, o ypač lietuviškai, nes uždrausta. Jei kas mėgintų lietuviškai mokyti, tai tuoju išvešiu į Sibirą".

Kada žandaras ieškojo mokyklos, mes visi vaikai sėdėjome tvart ir kalbėjome apie rusus, kokie jie negerai, kad

neleidžia mums mokyti. Besikalbant Jonukas, mūsų visų didžiausias, pasiūlė pasimelsti, kad Dievulis duotų rusams proto ir leistų mums mokyti lietuviškai. Mes tuoju visi suklupėm ant žandų ir pusbalsiai sukalbėjome "Tėve mūsų" ir "Sveika Marija". Jonukas ir kiti didesni vaikai daugiau meldėsi. Mes dar tik tiek temokėjome, todėl toliau tyliai sėdėjome.

Džiaukitės, vaikučiai, kad jums mokantis nieko nereikia bijoti ir kad visur turime savas lietuviškas mokyklas.

P. Paukštelis.

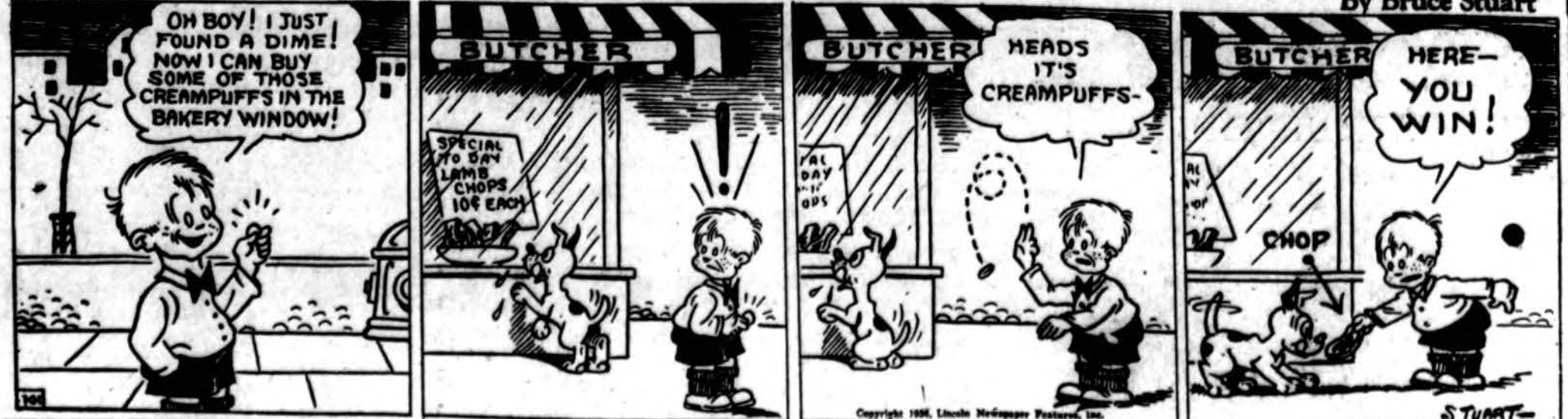
PLATINKITE "DRAUGĄ"

JUST KIDS—A Bad Excuse.

By Ad Carter

LITTLE BUDDY

Žmonių Prietelis

Arba
Nurodymai, kaip užlaikyti savo kūno, proto ir
dorovės sveikatą
Vertė Kun. Ant. M. Karužiškis

Gėrimas

Mano dėsnis yra, gerk, kuo met esi ištroškęs ir neperdaug ant syk. Niekad negerk bevalgydamas: verčiau gerk prieš arba po valgyimo.

Šios yra senos sveikatos regulos, bet kaip daugybė kitų šiose dienose jos daugiau neužlaikomos. "Didelis gėrimas yra paprotis, o ne gamtinis palinkimas", kaip yra gudriai išreikšta.

Jei žmogus pasvarstys, kad žmogiškas organizmas gali būti palygintas su aukščiausiu rūšimi gabios mašinerijos, kurioje kiekvienas sujūdimas, nežiūrint kaip mažas, sukelia nesutikimą, jis išsyk suprastų kad perviršiu ir nuo-

latiniu vartojimu svaiginančių gėrimų visa sistema yra įvairyta į netvarką, piktas, kurs neturi būti perpigiai priimtas. Nenuosaikus gėrikas užtraukia ant savęs daugybę ligų ir sunegalėjimų.

Išrodo negalimu, kad sutvėrimas, apdovanotas protu kaip žmogus yra, galėtų pildyti tokį pikta, malant, kad kitaip jis ima tokį atsargumą dėl savo sveikatos. Pamokslininkas, tačiau, kalba į kurčias ausis, kuomet jis paličia gėrimo dalyką, nežiūrint, kad kiekvienos dienos patyrimas parodo mums šios susivaldymo stokos pasekmę.

— Kun. Kneipp

Plačiau apie smurtą demarkacijos linijoj

Lenkams pagrobęs Vilniaus kraštą, tarp Lietuvos ir Lenkijos yra nustatyta laikina valstybių siena, vadinama demarkacijos linija. Tarp abiejų kraštų nesant jokių santykių, demarkacijos linija yra aklaui užlaryta bet kokiam susisiekimui ir stipriai saugojama tiek iš lietuvių, tiek iš lenkų pusės. Tačiau lenkai jau ne kartą kėsinosi sulaužyti demarkacijos liniją ir užgrobti vieną kitą metrą Lietuvos žemių. Šios lenkų provokacijos pareikalavė aukų iš Lietuvos policijos, saugojančios demarkacijos liniją. Ne kartą lenkų provokacijos nusikambėdavo visoje Europoje ir lenkams dėl jų tekdavo aiškintis Tautų Sąjungoje.

3 kilometrus į Lietuvą

Viena tokia, tik didesnio masto, lenkų provokacijos prie demarkacijos linijos buvo sausio mėn. 15 d., kada apie 50 lenkų kareivių su dviem kulkosvaidžiais, prisitartin prie demarkacijos linijos Zarasų apskrityje, Salako valsčiuje, apie 3 kilometrus į pietus nuo Dukšto ežero. Lenkų kareiviai paėmė demarkacijos liniją žymintį gairę, ją perkėlė maždaug 3-4 metrus Lietuvos pusėn ir ten ją įtvirtino, nepaisydami Lietuvos policijos protestavimo. Perstatytą gairę

administracijos sulaužimo išaiškinti ir pirmą kartą padėčiai atstatyti. Tačiau švenčionių starosta į paskirtą susitikimą atvykti atsisakė.

Jei ne rytą, tai vakare

Jei ne rytą, tai vakare

Pirmas mėginimas įvykdyti šį smurtą buvo lenkų padarytas sausio mėn. 18 d. rytą. Tada irgi didesnis lenkų kareivių būrys buvo mėginęs tą pačią gairę perkelti į Lietuvos pusę. Tai matydamas, ejęs sargybą Lietuvos policininkas iššovė į viršų, šaukdamasis pagalbos. Netrukus atvyko daugiau Lietuvos policininkų ir tada lenkai pasitraukė. Tačiau savo smurtą jie įvykdė tos pačios dienos pavidare.

Provokacija visam Vilniaus krašte

Skaudi žinia nuo demarkacijos linijos sulaužimą giliai įžeidžia kiekvieno lietuvių širdį. Juk pastaruoju laikotarpiu labai energingai vedė provokacinę politiką visame Vilniaus krašte: areštai, kratos, lietuviškų organizacijų ir kultūros įstaigų uždarinėjimai ir t. t. Pagaliau sulaukta naujo nesiskaitymo su valstybės teritorijomis teisėmis. Prieš visą tai Lietuvos visuomenė kuo griežčiausiai protestuoja. Tai išsišokimais prieš Lietuvą, kaip lietuvių persekiojimą

Lenkai provokuoja lietuvių

Lietuvos vyriausybės sluoksniuose šis smurto aktas laikomas Lenkų provokacija. Pastarasis elgesys yra gretinamas su ankstesniais lenkų išsišokimais prieš Lietuvą, kaip lietuvių persekiojimą

Vilniaus krašte ir nepaprastai aštri prieš Lietuvą nekreipta lenkų spaudos radio propaganda. Viso šio įvykio aktyviai dalyvauja Lietuvos visuomenė raginama parodyti reikalingą šaltakraujiškumą ir pasitikėti direktyvomis, kurie stovi tautos ir valstybės laisvės sargyboje. Lietuvos vyriausybė rengiasi padaryti viską valstybės teisėms apginti.

Provokacija visam Vilniaus krašte

Skaudi žinia nuo demarkacijos linijos sulaužimą giliai įžeidžia kiekvieno lietuvių širdį. Juk pastaruoju laikotarpiu labai energingai vedė provokacinę politiką visame Vilniaus krašte: areštai, kratos, lietuviškų organizacijų ir kultūros įstaigų uždarinėjimai ir t. t. Pagaliau sulaukta naujo nesiskaitymo su valstybės teritorijomis teisėmis. Prieš visą tai Lietuvos visuomenė kuo griežčiausiai protestuoja. Tai išsišokimais prieš Lietuvą, kaip lietuvių persekiojimą

kaip ir visi ligi šiol padarytieji jų smurto žygiai išprovokuoti lietuvių neatsargius veiksmus. Žinoma, Lietuva visomis pajėgomis gins savo laisvę. Tačiau šiuo kartu visiems lietuviams reikia mokėti parodyti reikalingą apdairumą, nepasiduoti provokacijoms lenkų meškerėms ir su lietuvišku šaltumu veikti teisės ir teisybės pagrindais.

Tegul žino visas pasaulis

Žinia apie lenkų provokaciją ties demarkacijos linija sukelė didelio susidomėjimo visame pasaulyje. Visų kraštų radiofonai ją tuojau plačiai paskelbė. Tai suprantama, nes šiuo įtemptos politinės nuotaikos metu kiekvienas mažiausias incidentas yra labai pavojingas ir šioji lenkų provokacija sukelia pasipiktinimą visuose saugumu ir taika susirūpinusiose sluoksniuose. Dabar lenkai savo elgesį aiškina noru "išlyginti" demarkacijos liniją. Bet išlyginimą jie galėjo daryti ramiai, susitarę su atitinkamais Lietuvos valdžios organais. Gi dabar

lenkai pasielgė visiškai saivališkai, pavartodami smurtą ir kulkosvaidžius.

Tsb.

LENKAI PRISIPAŽINO NE TEISETAI PEREJĘ DEMARKACIJOS LINIJOS GAIRĘ

KAUNAS. — Kaip žinoma, sausio 16 d., apie 50 lenkų pasienio kareivių, apsiginklavusių

sių dviem kulkosvaidžiais, Zarasų apskrityje, netoli Dukšto ežero išgrovė administracijos linijos gairę ir ją perkėlė apie 4 metrus į Lietuvos pusę. Prieš tai užprotestavo Zarasų apskrities viršininkas, kuris paragino švenčionių starostą atvykti prie šios gairės ir visą reikalingą iširti vietoje. Po visokių išsiskindinimų švenčionių starosta su Zarasų apskrities viršininku prie perkeltos gairės susitiko sausio mėn. 25 d. Po trijų valandų užtrūkusių pasikalbėjimų, švenčionių starosta pripažino, kad demarkacijos linijos gairę ištikrųjų buvo neteisėtai perkelta į nepriklausomos Lietuvos pusę. Starosta čia pat įsakė pasienio sargybos kareiviams tą gairę perkelti į senąją vietą, kas tuojau ir buvo padaryta. Tuo būdu, sausio mėn. 16 d. lenkų išprovokuotas incidentas prie demarkacijos linijos laikomas likviduotu.

AKIŲ GYDYTOJAI

DR. VAITUSH, OPT.

LITUVIS OPTOMETRICIJAUS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvina akių įtampą, kuri atsiranda dėl per didelio spaudimo, akių apimimo, nervų, skaudančių akių, karščių, atspindžių, traukiančių ir tolygių. Pritaikant specialią optiką, akys tampa atsipalaiduoti. Valandos nuo 10 iki 12. Nedėlioj nuo 12 iki 12. Daugely atsitikimų akys atstatomos ir akys tampa pigios, kaip pirma.

4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7589

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Ofiso: 5974 Res.:
LA Fayette 4017 2155 W. 69 St.
Tel. namų: 628C
HEMlock 628C

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Ofiso: 5974 Res.:
LA Fayette 4017 2155 W. 69 St.
Tel. namų: 628C
HEMlock 628C

DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P. M.
Res. ofiso val.: 10-12 A. M.
& 8-9 P. M.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

DR. P. ATKOCIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th St., Cicero, Ill.
Utarn., Ketr. ir Pėtn. 10-9 val. v.
3147 So. Halsted St., Chicago
Paned., Sereid. ir Subat. nuo 2-9 v.

Res. 6924 So. Taiman Ave.
Res. Tel. GROveall 0617
Ofiso Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Road
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketr. ir Nedėliomis susitarta

Tel. CANal 8345
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 W. Cermak Road
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketr. ir Nedėliomis pagal sutartį
2305 So. Leavitt St.
Tel. CANal 0402

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIRginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8:30 vakare
REZIDENCIJA
LA Fayette 3051 2519 W. 43rd St.
Valandos: 9-10 ryto ir 5-6 vak.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

Telephone HEMlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 South Western Avenue
Valandos:
Nuo 9 ryte iki 8 vakare
Seksmdieniais ir šventadieniais pagal sutartį

Tel. Ofiso Wentworth 6330
Res. Hyde Park 3396
DR. SUSANNA SLAKIS
Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 2-4 po pietų, 7-8 v. vak.
Išskyrus sereidomis ir subatėmis

Tel. Of. REPublic 7696
Meirose Park 620
DR. A. R. LAURAITIS
DENTISTAS
2423 West Marquette Road
Antradi., Ketvirtadi., ir šventadieniais 9-12 v. rytą; 1-6 p. p. 6-9 v. v. Šeštadieniais nuo 9 v. r. iki 1 p. p.
161 Broadway
MELROSE PARK, ILL.
Pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. r. iki 9 vakaro
Šeštadieniais nuo 2 v. iki 9 v. v. Sekmadieniais pagal sutartį

AMERIKOS LIETUVŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Office Phone Res. and Office Tel. CANa 0257
PROspect 1622 2359 S. Leavitt St.
Val. 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706

DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Nedėliom ir Trečiadieniais pagal sutartį

Office Hours
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment
DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso Valandos
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Telef. BUOlevard 7890
Namų Telef. PROspect 1930
Tel. CANal 6122

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 ir 7-8
Sereidomis ir Nedėl. pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7898

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 ryto iki 2 popiet
6 iki 8 val. vakare

Tel. BUOlevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakare
Sereid. pagal sutartį

Tel. Ofiso BUOlevard 5918-14
Res. KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Residence Tel. BEVERly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Rezidencija
8939 So. Claremont Ave.
Valandos 9-10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį

Rekomenduojamas Kaipo Skilvio Vaistas

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Nebukit
Nevirškinimo
Vergais

PRASYK SAMPELIO DYKAI
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Prieš naudoti išsamią etiketą

... EKSORSIJOS I LIETUVĄ ...

Gegužės 29 d. laivu "Gripsholm"

tiesiog į Klaipėdą be persėdimų

Liepos 2 d. asmeniškai vadovaujama ekskursija

į Lietuvą per Gothenburgą laivu "Gripsholm"

Ruošitės iš anksto.
Dėl platesnių informacijų ir kainų kreipkitės į

arba telefonuokite CANal 7790

VARTOTAS KARAS YRA TIEK ATSAKANTIS KIEK PARDAVĖJAS, KURIS JĮ PARDUODA!

Per praėjusius dvidešimt-tris metus Emil Denemark, Inc. yra atsakomingi pardavėjai vartotų karų, kaip ir naujų Buick, Cadillac ir LaSalle karų. Kiekvienas vartotas karas siūlomas čionai yra pertaisytas, išbandytas ir garantuotas. Šimtai patenkintų kostumerių užtikrins, kad galite PIRKTI SU PASITIKEJIMU pas —

EMIL DENEMARK, Inc.
3860 Ogden Ave. Tel. Crawford 4100

IVAIRŲS DAKTARAI

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Res.: Tel. PLaza 2400
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. rytą; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis ir 10 iki 12 dienos

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
-el no vieto ir nuo 7 iki 8:30 v. v.

DR. J. SHINGLMAN
Praktikuoja 30 metų
Reumatizmas ir širdies ligos jo
specialybė
Valandos 11-12 A. M. 2-4, 7-8 P. M.
Gyvenimo vieta 1528 So. 50 Ave.
Phone CLEare 3456
Office 4030 West 13th Street

Daktaras Jonas Basanavičius

(Tęsinys iš 2 pusl.)
medžiagos klausimas buvo maždaug išspręstas. Su administracija ir gi nebuvo didelių kliūčių, nes Prūsų Lietuvoje, Ragainės miestelyje, gyvenęs J. Mikšas pasiėmė citi administracinius pareigas. Netrukus pradžia atsirado ir pinigų. Juos sumetė J. Basanavičius, Šernius, A. Višteliauskas ir kiti. Už tuos pinigus ir buvo pradėta spausdinti "Aušra". 1889 m. sausio mėn. 28 d. dr. J. Basanavičius parašė "Aušrai" istorinę ir nepamirštamą prakalbą. Apie tai jis sako: "Parašęs ją ir skaitydams žodžius, kaip aušrai auštant nyksta ant žemės nakties tamsybė, o kad taip jau prašvystų ir Lietuvos dvasia", grandžiai apsiavėm ir iš akių byrančiomis asaromis sušlapinai rankraštį. Tartum at tuomet prajaučiau, kad šitie iš gilumos širdies klesieji žodžiai užgaus į atresnių lietuvių širdis ir sukels juose tėvynės ir savo kalbos meilę be kurios nei koks tautos atsigavimas negalimas". O toji prakalba — tai yra šaukimas į tautą, tai lietuvių tautos deklaracija, kuriai tuomet kiekvienas susipratęs lietuvis nė kiek neabėjodamas būtų prisiekęs. Tai lietuvių tautos atgijimo testamentas. Jame rašoma: "Per ilgus tuos amžius, mūsų giminė buvo paniekinta ir prispaušta, jog už tiesą dyvytis reikia, kad tik per Vieš

paties malonę ji iki šiolei dar gyva liko. Senovės gadynės apgyvenus kuone dvigulą žemės plotą, ji šiandien taip didi visose šalyse susimazino, jog prilygsta tikrai šešeliui senosios mūsų Lietuvos. Tas sunykimas mūsų tautai nusidavė ypatingai dėl to, jog daugumas lietuvių parubėžiuose su kitomis tautomis gyvenančių pasisavino per ilgus amžius daugumas kalbas". Ir kiek toliau sako: Juk ir mes esame tokie pat žmonės, kaip ir mūsų kaimynai, ir norime visomis teisybėmis, prigulimais visai žmogystei, lygiai su mūsų kaimynais naudotis. Tarp tokių teisybių pirmutinė būtų ta, kad Lietuvoje lietuvių mokslą ir apšvietimą lietuviškose mokyklyse gautų. "Dar kiek toliau istorinėje prakalboje rašoma: "Jau daug šimtų metų praėjo, kaip paliovė Lietuvos giedrotose pėdangose spindėjus žvaigždė, kuri mūsų tėvų tėvams švietė; tamsi, neperegima ūkana apsiatė mūsų linksnį senovėje žemę; visokie vargai ir sunki ilga vergovė išdildė iš atminties mūsų pamėjęs laimingesnio ir nevargingo gyvenimo; kuomi mes senovėje buvome ir tikrai retoje dainoje ar pasakoje randi paminklų minavotą, iš praeties mūsų. Liko dar kalba mūsų garbinga, apie kurią mes galime drąsiai su mokintu vyru ištart: Kalba yra mūsų istori-

ja", šiaip — viskas pragaišo, o ir tas mūsų vienintelis skarb — kalba, taipgi nyksta".

Sukėlė tikrą revoliuciją

Pirmas "Aušros" numeris Lietuvoje sukėlė tikrą dvasinę revoliuciją. Kai kurie susipratę lietuviai dr. J. Basanavičiui tiesiog rašė: "Ačiū, šimtą syk ačiū už žodžius, parašytus tokiu gražumu lietuvišku lietuviu, kokį skaityti ir sapne nesapnavome... Ačiū Viešpačiui, kad nusidavė mūsų gyvenime regėti "Aušrą" prabudinimą iš miego arba letargiško sapno Lietuvos ir lietuvių: galime mirti, pamatę aušrą mūsų atgaivinimo, apie kuri mes tik dūmas dūjojame". Pirmasis "Aušros" numeris ir mūsų tautos himno autorių d. Vincą Kudirką gražino lietuvių. Neatsilikio ir Lietuvos akininkai. Štai Raseinių apskrities ūkininkai bendrai nusiuntė laišką dr. J. Basanavičiui, kuriame rašė, jog mėdauja Viešpaties palaiminimo naujam darbui. Žodžiu, visur, kur tik buvo gauta "Aušra", kilo džiaugsmas, gimė nauja dvasia, naujos idėjos, kurioms jau nebuvo lenta pradžiai. Prasidėjo lietuvių tautos nauja gadynė, jos istorija pakrypo daug šviesesnėn pusėn. To džiaugsmo sujaučintas dr. J. Basanavičius buvo parašęs laišką net Rusijos vidaus Reikalų ministrai grafiui Tolstojui, kurio prašė leisti lietuvišką laikraštį spausdinti Vilniuje, arba Kaune ir prašė leisti spausdinti knygas lotynų raidėmis. Žinoma, j tai jokio atsakymo nebuvo gauta.

1883 m. pabaigoje "Aušrą" pradėjo redaguoti kitas asmuo, tačiau Basanavičius ir toliau liko artimu šio laikraščio bendradarbiui. 1884 metais jis vėl persikėlė į Bulgariją, kurioje dirbo kaip gydytojas tvarkė savo surinktas lietuvių liaudies dainas, įvairias pasakas, rinko ir rašė istorinius straipsnius apie Lietuvos ir lietuvių tautos praetį. Prasidėjus rusų — japonų karui, dr. J. Basanavičius nudžiugo ir nekantriai ėmė sekti karo eigą, nes žinojo, kad, jeigu rusai karą pralaimės, tuomet jų pavergtųjų tautų smuki politinė būklė turės nors kiek sušvelnėti. Karo laimei kryptant japonų pusėn dr. J. Basanavičius ėmė skubiai likviduoti savo turinį ir 1905 metų pavasarį išvyko į Lietuvą.

(Bus daugiau)

BALTIMORE, Md., vas. 12. — Muzikinių unija paskelbė streiką, čia simfonijos orkestrui, kadangi iš orkestro keturi muzikiniai paleista.

Chicago šiltas oras — apie 50 laipsnių aukščiau nulio.

"Draugą" perskaites, nemesk jį į šalį, bet duok jį skaityti tiems, kurie to laikraščio neturi.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

JUOZAPAS
E UDEIKIS
TEVAS
REPublic 8340

CICERO

Ciceros lietuviai iškilmingai minės Lietuvos Nepriklausomybės šventę, vasario 16 d. Rytė 8 val. patys klebonas gerb. kun. H. J. Vaičiūnas atnašaus šv. Mišias už Lietuvos gerovę ir pasakys tai apėigai pritaikintą pamokslą. Vakare 7:30 parap. svetainėje įvyks turiningas programos: Kalbės gerb. Mikas Bagdonas, Lietuvos konsulas Chicago, adv. Savičkas, pernai vasarą iš Lietuvos grįžęs, gerai pažįstas Lietuvos padėti ir gerb. A. Valančius, Kat. Federacijos vietinio skyr. pirmininkas, Parapijos korus vadovystė A. Mondenkos ir parap. mokyklos vaikučiai išpildys muzikalę dalį programos. Įžanga į svetainę veltui.

Ciceros lietuviai visuomet tinkamai minėjo ir mini visas Lietuvos šventes. Turima vilties, kad Lietuvos Nepriklausomybės šventės 19 metų sukaktį šiemet ypatingu pasišventimu patrijotškai minės. Todėl antradienyje, vasario 16 d., savo namus papuoškime Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, ryte rinkimės į Dievo namus-bažnyčion, o vakare parapijos svetainės su drąsia siela ir dvasia, kaip tikri krikščionys, myli Dievą ir Tėvynę.

Kas Dievo yra, atiduokime Dievui, mūsų sielą, antradienio rytė, Mišiose paaukokime Dievo meilei ir su ta gryna Dievo meile rinkimės 7:30 va-

care į svetainę pasiaukoti ant savo tautos aukuro.

Kurie savo sielos neaukoja Dievui, tie negali būti ištikimi sūnūs bei dukterys savo tautos darbe. Kur nėra tikėjimo, ten ir tiesos nėra. Kas nesilaiko tiesos, tas negali būti ištvermingas gerame, tam Tautos gerovė tik žodžiuose, bet ne darbuose — pasiaukojime.

J.— Izidorius.

Antradienyje, vasario 16 d. mūsų tautos Nepriklausomybės šventė, 4th July. Nuosirdžiai raginu visus šios kolonijos lietuvis toje dienoje, tinkamai pasiaukoti Tėvynės meilei. Antradienio rytė, 8 val. šv. Antano bažnyčioje bus šv. Mišios Lietuvos intencija, vakare 7:30, parapijos svetainėje įvyks gražus programos, Lietuvos Nepriklausomybės 19 m. minėti. Visi susirinkite. Mūsų tautą kitai tuomet žinos ir gerbs, kuomet mes patys ją pažinsime ir tinkamai gerbsime.

Kas savo privačiame ir viešame gyvenime — Dievo Tiesos — Tikėjimo dėsnių nesilaiko, tas savo sielą žudo. Kas tautos darbe savo asmenišką garbę bei savo partiją aukščiau už savo Tautos reikalus ir gerovę stato, tas savo tautą priešiui perduoda, tas yra savo tautos didžiausias priešas.

Katalikai todėl savo tautai daugiausia ir aukų sudėjo ir savo gyvybių paaukojo, kad

jie Dievą myli ir Jo Tiesos laikosi.

Kun. H. J. Vaičiūnas.

VARŠUVA, vas. 9. — Prancūzijos ambasada užpuolė žiurkės, taip kad ambasada nukelta į kitus namus ir palikti namai bus valomi su nuodingomis dujomis.

ESTIJOS KATALIKAI SUSILAUKE ARKIVYSKUPO

TALINAS, Estija, vas. 13. — Jo Eksc. arkivyskupas A. Arata, Popiežiaus nuncijus Lietuvai, Latvijai ir Estijai, šio mėn. pirmomis dienomis kun. E. Profitlich, S. J., kon-

sekravo vyskupu. Naujas vyskupas paskirtas arkivyskupu Estijoje.

ATNAUJINAMA ČEKOSLOVAKŲ ŠVENTOVĖ

PRAHA, vas. 13. — Velebrade remontuojama garsioji bazilika, žinoma čekoslovakų katalikų šventovė.

50 METŲ BAŽNYČIOS SUKAKTUVĖS KINIJOJE

NANKINGAS, Kinija, vas. 13. — Čia paminėtos vietos katalikų bažnyčios 50 metų sukaktuvės.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Gerkit ir Reikalaukit

Visose Alinėse
Mutual Trijų
Zvaigždžių
Kentucky
Bourbon
ir
Lietuviškos
Degtinės

Mutual Liquor Co.
4707 S. Halsted St.
Tel. YARDS 0800

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies paminklų ir Grabamųjų
Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj
Suvirš 50 metų prityrimo
Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus
Mes atlikome darbą daugelį žymesnių Chicagoj Lietuvių

527 NORTH WESTERN AVE.

Arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103

Chicago, Illinois

Laidotuvių Direktorius

JOHN F. EUDEIKIS
AMBULANSO PATARNAVIMAS

"VISI GIMĘ LYGIOMIS TEISEMIS"
LIETUVIAI REIKALAUJA SAŽININGO IR MANDAGAUS PATARNAVIMO
DYKAI—Koplyčios visose Chicago dalyse—DYKAI
★ DIENĄ IR NAKTĮ ŠAUKITE TELEFONU ★
YARDS 1741-42 — 4605-07 S. Hermitage Av.
LAFayette 0727 — 4447 So. Fairfield Av.
Klauskite mūsų Lietuviškų radio programų Pirmadienio vakarais, 10:00 v. v. iš W.H.F.C. stoties (1420 K.) — Pranešėjas Povilas Šaltimieras.

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER — PRUZIN
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

PADEKONĖ

A. A.
KAZIMIERAS KETERIS

kuris mirė vasario 9 d., ir tapo palaidotas vasario 13 d., 1937 m., o dabar ilsis šv. Kazimiero kapinėse amžinai nutilęs ir negalėdamas atidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgalėdami jo prasišalinimą iš mūsų tarpo dėkojame mūsų dvasiškam tėvui kun. kleb. A. Skripkai, kuris atlaikė įspūdingas pamaldas už jo sielą ir pasakė pritaikintą pamokslą, bažnyčioje, kun. Statkui už pamokslą kapinėse ir kun. Juškui, kuris taipgi atlaikė šv. Mišias. Dėkojame šv. Mišių aukotojams, gėlių aukotojams, vargon. Vl. Daukšai už gražų giedojimą ir kapų užvaizdai p. J. Krušui už gražią tvarką kapinėse. Dėkojame laidotuvių direkt. J. F. Eudeikiui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžiną, o mums palengvino perkelti nuliūdimą ir rūpesčius. Dėkojame grabnešiams ir visiems, kurie pagundė mus mūsų nuliūdimo valandoje ir pagalios, dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau a. a. Kazimierai, lai Dievas suteikia amžiną atilsį.

Nuliūdę lieka Moteris, Dukterys, Švogeris, Broliene ir Giminės.

A. A.
ANTANAS P. WABOL

Mirė vasario 12 d., 1937 m., 1:00 val. ryto, sulaukęs 43 metų amžiaus.

Kilo iš Seinų apskr. Šventėžio parapijos, Mikyčių kaimo. Amerikoje išgyveno 23 metus.

Paliko dideliame nuliūdime moterį Stelgą, po tėvais Stankevičtė, brolių Petrą, dėdę Mateušą Wabol, tėtą Antaną Kaminskienę, pusbrolių Antaną Radžiūną, pussesterį Marijoną Sulciene, dėdę Simoną Pliaką, švogerius: Petrą Šlogerį ir Vincą Klimą, uošvius Andriejų ir Marijoną Stankevičius, ir jų šeimynas; o Lietuvoje dėdę, pamotę, brolių, seseris ir tėtą Marijoną Radžiūkinienę, ir gimines.

Vėlonis buvo narys American Legion, McCormick Post. Kūnas pašarvotas 7252 So. Talman Ave. Tel. PROspect 8197.

Laidotuvės įvyks antradienį, vasario 16 d. Iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Pan. Šv. Marijos parapijos bažnyčią, Marquette Park, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, Brolis, Dėdė, Tėta, Pusbrolis, Pussesteris, Švogeris, Uošviai ir Giminės.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Tel. YARDS 1741.

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS
DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Phone BOUlevard 4089

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone Canal 2515

J. Liulevičius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika 3319 Lituania Ave. Phone YARDS 1138

A. Masalskis 3307 Lituania Ave. Phone BOUlevard 4139

S. C. Lachawicz 42-44 E. 108th Street Phone PULLman 1270 arba CANal 2515

A. Petkus 1410 So. 49th Ct., Cicero Phone Cicero 2109

S. M. Skudas 718 West 18th Street Phone MONroe 3377

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone BOUlevard 5203

Ezerskis ir Sumus 10734 So. Michigan Ave. Tel. PULLman 5703

